

Monumentnummer*: 508247

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **23 december 1997**
Kadaster deel/nr **82657/190**

*Woonplaats** **Noord-Scharwoude** *Gemeente** **Dijk en Waard** *Provincie** **Noord-Holland**

Locatienaam **Noord-Scharwoude** *Locatieomschrijving*

*Kadastrale gemeente** **Langedijk** *Sectie** **G** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel* **3951**

*Omschrijving***

Inleiding

Rooms-katholiek KERKGEBOUW in longitudinale opzet, gebouwd in 1905 naar ontwerp van P.J. Bekkers. Het aan St. Jan de Doper gewijde kerkgebouw is markant gesitueerd aan de oostzijde van de Dorpsstraat. Stilistisch kan de kerk worden beschouwd als een voorbeeld van baksteenarchitectuur in neo-gotische stijl.

Omschrijving

Driebeukige kruisbasiliek met vierkante toren op het westen, vijfzijdig gesloten koor op het oosten en driezijdig gesloten transeptarmen van de dwarsbeuk. Het exterieur is voornamelijk opgetrokken in rode baksteen met toepassing van hardsteen op de constructieve punten en een hardere oranje-rode baksteen rond de openingen van de vensters, galmgaten en deuren. Het muurwerk heeft een verticale geleding door getrapte steunberen tegen schip, transeptarmen en zijbeuken en tegen de hoeken van de toren. Deze verticale geleding wordt voortgezet in de spitsboogvensters die in de zijbeuken, in het koor en in de afsluitingen van de transeptarmen steeds hoog en enkelvoudig zijn en in de lichtbeuk steeds lager zijn en per drie zijn gekoppeld. De per drie gekoppelde spitsboogvensters hebben steeds een hoger venster in het midden. De spitsboogvensters hebben ijzeren harnassen met overwegend non-figuratief glas-in-lood, gebrandschilderd glas bevindt zich onder meer in de koorvensters. De toren bestaat uit vier gestapelde

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

segmenten die aan de bovenzijde onder meer zijn gedecoreerd met boogfriezen. Het onderste segment bevat de hoofdingang van de kerk. Het segment daarboven heeft aan de voorzijde (W) drie gekoppelde spitsboogvensters met hoger centraal venster. Het daarboven gelegen segment heeft voornamelijk spaarvelden. Het topsegment heeft drie gekoppelde galmgaten aan alle vier de zijden en wordt afgesloten met een uitgemetselde balustrade. Deze balustrade heeft aan alle vier de zijden een centraal geplaatste wijzerplaat tegen een kleine uitgemetselde topgevel met wolfeind. Op het topsegment staat de achthoekige spits met nabij de top aan vier zijden dakkapellen. De spits wordt bekroond door een latijns kruis op een bol. De spits is thans gedekt met mastiek, doch is in oorsprong evenals het samengestelde zadeldak van schip en dwarsbeuk, de op de viering geplaatste achtzijdige dakruiter, de lessenaarsdaken boven de zijbeuken en de diverse tentdaken boven de kleinere (trap-)torens, bedekt met lei in Maasdekking. Op de diverse nokpunten bevinden zich pironen en diverse ijzeren bekroningen, onder meer met kruis- en bolmotief. Aan weerszijden van de toren bevinden zich de kopse zijden van de zijbeuken met de zij-ingangen. Deze zijbeuken hebben in de noordwestelijke en zuidwestelijke hoek een driezijdige uitbouw, onder meer ten behoeve van de doopkapel.

Het schip bestaat vanaf de westzijde tot aan het transept uit drie traveeën, het dwarsschip komt in breedte ongeveer overeen met twee traveeën en het koor heeft tot de aanzet van de koorafsluiting een lengte van één travee. De transeptarmen van het dwarsschip hebben een lengte van twee traveeën tot de aanzet van de driezijdige sluitingen. Elke travee van de transeptarmen heeft een aan de oostzijde een uitgebouwde kapel met driezijdige afsluiting. Schip, dwarsschip en zijbeuken hebben vierdelige kruisribgewelven die de afsluiting vormen van een uit arcade, schijntriforium en lichtbeuk bestaande opstand. De arcade rust op gepolijste zuilen van rood graniet. De arcade achter het koor rust op gepolijste zuilen in grijs graniet. De kapitelen zijn evenals aanzetten en afsluitingen van de kolonnetten uitgevoerd in natuursteen. Het in het interieur toegepaste metselwerk van de dragende delen als gordelbogen en ribben, is voornamelijk uitgevoerd in rode baksteen. Bij de ribben is tevens groengemaakte baksteen toegepast.

Het kerkinterieur bevat nog diverse oorspronkelijke onderdelen zoals het priesterkoor met hoogaltaar en tegelvloer, de beide zij-altaren, het bankenplan en armaturen ter verlichting.

Waardering

Het kerkgebouw is van algemeen belang uit cultuur- en architectuurhistorisch oogpunt vanwege de grote gaafheid en oorspronkelijkheid van het exterieur, de compleetheid van het oorspronkelijke interieur, de bijzondere kwaliteit van de voor de kerk vervaardigde kunstwerken. Het kerkgebouw heeft daarbij een belangrijke situationele waarde.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument